PAGINA BISERICII

CALENDAR

Cuviosul PAHOMIE CEL MARE

S'a născut pe la anul 292 într'un sat din părțile Tebaidei, capitala Egiptului de sus. Părinții săi au fost păgâni, închinători la idoli, deaceea se spune despre Pahomie că a crescut „ca un crin ieșit din mărăcini".

Împăratul Constantin cel Mare strângând oaste ca să lupte împotriva necredinciosului Maxenție, a luat la rândurile ostășești și pe tânărul Pahomie. Fiind în tabără lângă un sat de creștini, a aflat despre credința și faptele lor. Înțelegând că legea creștină cuprinde adevăruri veșnice și nesdruncinate, la împlinirea soroculul ostășesc s'a făcut creștin, primind botezul. Auzind apoi de un sihastru cu numele Palamon, care viețuia în pustiu, s'a dus la el și i-a cerut să-l facă monah. Palamon l-a primit cu multă greutate, dar Pahomie s'a arătat plin de atâta zel pentru viața pustnicească, încât a uimit pe toți cei ce cercetau chilia sihastrului. Murind Palamon, sfântul Pahomie a zidit o mănăstire la Tabena, pe o insulă a Nilului, unde au venit și alți monahi, trăind la un loc sub același acoperiș, după aceleași orânduieli statornicite de Pahomie și nevoindu-se cu postul, rugăciunea și împletirea de coșuri sau rogojini.

Pahomie este astfel începătorul vieții călugărești „la un loc" sau cenobitice, în deosebire de ucenicii sfântului Antonie, cari trăiau fiecare în chilia sa. Faima despre așezarea pustnicească a Sfântului Pahomie s'a dus departe, încât însuși Sfântul Atanasie a venit spre a-i cerceta în pustie, minunându-se de rânduiala și cuviosia vieții lor. Venind sora sa la dânsul, n'a primit-o, ci a sfătuit-o să facă și ea o mănăstire de femei dincolo de Nil, fiind prin aceasta începătorul vieții călugărești pentru femei.

Pentru nevoințele sale trupești și curățenia vieții sale, Pahomie s'a învrednicit de darul minunilor, fiind tămăduitor de boale și alte multe semne făcând între ai săi. Pe la anul 349 o ciumă i-a secerat câteva sute de călugări. Fiind lovit și el de boală, își dete sfârșitul după o suferință de 40 zile, lăsând în urmă așezământul călugăresc răspândit în toată lumea și trăind până în ziua de astăzi.

C. D.

Octavian Goga

Biserica ortodoxă română pierde, prin plecarea din mijlocul nostru a marelui Octavian Goga, — una din cele mai puternice făclii de lumină, ce anima sufletul neamului în credința strămoșească de apostol, lângă sfântul altar. Păstrează însă nestearsă memoria sufletului său de mare creștin și mare român, care a știut să înscrie cu vorba, cu slova și cu fapta lucruri ce nu se pot uita.

Sufletul mare al lui Octavian Goga, cu devotiunea sa înaltă pentru binele neamului și al Bisericii, nu poate fi cuprins de cuvinte omenești în vremea noastră. Timpul și istoria vor pune în deplină lumină marea sa personalitate. Generația noastră l-a înțeles poate numai lateral, iar ca să-l poată vedea, a trebuit ca să privească mai mult de jos în sus.

Sufletul tânărului poet naționalist de odinioară, ce-a știut prin versuri de simțire românească să mobilizeze o lume întreagă peste Carpați, spre a implini „un vis ce aveam de implinit", nu și-a desmințit în viață nici comoara copilăriei creștine, crescută în căminul creștin și românesc, ca fiu al preotului din Rășinari, sub poalele Carpaților. Mugurelul ieșit din tulpina sănătoasă a preotului român-ortodox dela Rășinari, nu putea da decât bradul uriaș, ale cărui ramuri s'au întins peste câmpiile de mătase ale întregii țări.

Născut într'un cămin de preot la sat, crește și trăește sub bolta senină a cerului românesc, pe care vede nu numai tricolorul, dar și semnul Sfintei Cruci, îmbrățișează o viață întreagă idealul națiunii și al Evangheliei, pentru ca în cele din urmă să dorească a rămâne pentru totdeauna sub lespedea dela bisericuța din Ciucea, pe care o dorește împreună cu mica sa gospodărie să fie dăruită Episcopiei ortodoxe dela Cluj. Viața sa este deci o linie rotundă a cerului, înălțându-se și coborînd în spiritul creștin al Evangheliei.

Ca Ministru al Cultelor și Artelor, al cărui prim întemeietor a fost, ca membru al Congresului național bisericesc, al Academiei române, ca Prim-Ministru și în atâtea alte împrejurări a sprijinit cu cuvântul și cu pana scrisului său Biserica noastră strămoșească, fără ca prin aceasta să turbure, ori să nedreptățească confesiunile vecine din țara noastră.

Viața sa a fost încununată de o îndoită biruință a idealurilor sale. Prima a fost aceea a întregirii hotarelor etnice, iar cea de a doua a fost când a reușit să înscrie în viața statului român, tripticul de doctrină naționalistă și creștină: „Hristos, Rege, Națiune". Astfel, ca Prim Ministru, Octavian Goga a afirmat pentru întreaga suflare românească: *„Creștinismul, pavază străveche a neamului, care în fața altarului și-a păstrat tainele de existență ale istoriei noastre, trebuie să devie din nou piatra unghiulară a simțirii românești".*

Astfel sufletul lui Octavian Goga a scos la iveală din adâncuri taina puterii sufletului românesc și ca un bucium de arhanghel a trâmbițat în toate laturile țării, nouile cărări de simțire și trăire a vieții românești. Și pe cât era de animator pentru trăirea marilor idealuri de către massele populare, pe atât combătea anarhia și violența, convertind sufletele prin exemplul propriei sale convingeri.

Naționalismul și creștinismul deveniseră cele două laturi ale busolei de orientare a vieții noastre românești: *„Credem mai întâi în renașterea spirituală a românismului prin tainele și luminile Bisericii creștine".* Această mărturisire a făcut-o, — nu pentru a urca o înălțime și a fi sprijinit, — ci avâna puterile statului român în mână ca Prim-Ministru. Drumul nostru de astăzi pentru luminarea cărărilor de viață cetățenească și gospodărească în spiritul constructiv al Evangheliei, putem afirma că este trasat în lumea credincioșilor mireni de către Octavian Goga.

Deaceea și Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh, în pastorala adresată întregului cler al țării la începutul acestui an, releva marile merite ale lui Octavian Goga ca Prim-Ministru: „Trăim într'o epocă de renaștere spirituală, care devine tot mai generală și mai adâncă și care a adus și în țară la noi un spirit nou. Guvernul de astăzi face însă un pas mai departe și hotărît. Fixându-și ca deviză: „Hristos, Regele și Națiunea", el face din spiritualitate crezul său de toate zilele și linie permanentă de conduită în toate actele sale de guvernământ. Aceasta ne insuflă nouă ideia unei reveniri la vechile, atât de Mine, cât și de fruntașii Bisericii noastre mereu cerutele tradiții ale neamului, când „românismul etnic al poporului nostru, dela Voevod, Vlădică și până la opincă, s'au împletit cu credința Bisericii strămoșești, pânza spirituală din care s'a format sufletul neamului întreg" — și care nu-i permis a o destrăma; dimpotrivă, trebuie întărită căci altcum ni se primejduiește însăși viața românească și viitorul neamului".

Acesta este desigur spiritul creștin și național, de care se călăuzesc conducătorii statului român de astăzi. Deci ideologia lui Octavian Goga se integrează într'o lucrare constructivă de continuare, la a cărei desfășurare luăm parte și noi astăzi. Este explicabil deci, pentru ce Octavian Goga, în ultimele sale versuri, vedea nu numai o lume veche care îi reînvia, — ci și acea lume pe care ar fi dorit să trăiască s'o vadă.

Deaceea, toți cei ce-l omagiază pe Octavian Goga la această duioasă despărțire, sunt datori să lucreze în spiritul cuvintelor sale profetice. Iată dece, în fața criptei care-i cuprinde rămășițele pământești, preoțimea ortodoxă română își pleacă frunțile cu pietate și recunoștință, iar pentru sufletul lui românesc și creștinesc își înalță privirile cu rugăciuni către ceruri, spre a-l primi în rândurile drepților.

Pr. prof. MIHAIL BULACU

SF. SCRIPTURĂ

Ioan V 1—15

Ce poate fi mai tragic, mai dureros și mișcător, decât să vezi pe cineva chinuindu-se în durerile unei agonii nesfârșite?

In prada cumplitelor suferinți paraliticul despre care vorbește Sf. Evanghelie încerca și se ploconea tuturor împrejurărilor — și oamenilor — cari pentru el ar fi putut face ceva, numai ca să-l scoată din această nemiloasă boală.

Acum, adus pe pat la lacul Vitezda — acolo, unde prin grația lui Dumnezeu se petrecea minunea vindecării oricărei boale, — slăbănogul aștepta cu nerăbdare ziua și chiar ceasul sfânt.

Și, așa precum dorește copilul mic să iasă din leagănul său, ca să poată merge; precum puiul unei păsărele așteaptă să aibă puterea necesară ca să poată sbura, tot așa, paraliticul— deși în vârsta de treizeci și opt de ani — dorea să aibă toată puterea care-i este dată în mod necesar unui om, ca să poată vieții în pline puteri.

Domnul Iisus Hristos, îl ridică și îl însănătoșează deodată în mod minunat, iertându-i păcatele.

Rezultatul credinței și voinței puternice a paraliticului a fost că a dobândit milostivirea lui Dumnezeu, căpătând tămăduire sufletească, și, odată cu ea, și pe cea trupească.

Minunea petrecută la unul dintre „foișoarele" lacului Vitezda, are un înțeles adânc pentru viața noastră.

Noianul boalelor de tot soiul ne copleșesc tot mai mult.

Păcatele care au stăpânit pe înaintașii paraliticului din Scriptură, de pe urma cărora, el viețuia încătușat în lanțurile suferinței nevindecabile, sunt tot așa de multe și în vremurile în care trăim și au urmări tot așa de tragice ca și la paralitic.

Tepii veninoși ai acestor păcate se înfig în ființa celui impotmolit și-i macină sufletul și trupul.

Orașele și în parte satele dau săptămânal procente înspăimântătoare de bolnavi, cari trec în rândul celor morți sufletește, pe aceia a căror sănătate se ruinează ceas de ceas.

Ce fel de sănătate se poate pretinde celor de după noi? Ceva mai mult: ce moralitate li se poate pretinde lor, când noi trăim în vicii? Căci fapta rea repetată, devine, și acesta macină puterile sufletești ale individului și ale societății, slăbind și ruinând deopotrivă și forțele fizice.

Trăind într'o astfel de situație morală și sufletească creștinul se deprinde cu ea și trăiește în păcate ca într'un mediu firesc.

Pentru aceasta se cere, frate creștine, vieții noastre, voința de a ne împotrivi răului, care sub stăpânirea Satanei, caută — cum zice cuvântul sfânt — ca un leu să ne răpească sufletul. (Matei 12, 14).

Practicând virtutea, faci bine pentru tine; dai exemplu aproapelui tău, iar celor cari vin după tine le lași moștenirea cea mai trainică și mai folositoare pe care o poate lăsa cineva: sănătatea sufletească și trupească.

Pr. M. MANUCĂ
Botoșani

Preoți respectați

Dintre orașele noastre, nu cunosc unul care să întreacă Botoșanii în ceiace privește respectul ce se dă clerului. Lucrul acesta îl pot mărturisi nu numai scrierile bărbaților iluștri originari din acest fericit colț de țară, ci și impresiile fiecăruia dintre noi. Dorește cineva să aibă o astfel de impresie? Viziteze Botoșanii. Pătrundă temeinic atmosfera curată din vechile familii românești, schimbe câteva vorbe cu bătrânii, încredințezese dela preoții din localitate, observe viața așezămintelor — dela numele celei mai vechi școli primare până la fundația asociației clerului. Acel cămin preoțesc este urmat acum de un cămin învățătoresc, admirabil, primul pe țară.

Dar și altfel ne convingem de acelaș adevăr: cercetând actele vechi. Biserici multe și frumoase, preoți cari mi-au lăsat manuscripte de toată frumusețea, cum este unul, dela începutul sec. XIX-lea, descoperit de noi curând la familia I. Greceanu-Hancea Vlădici ca Marchian Folescu și Iosif Bobulescu trăiesc în memoria celor de astăzi, după cum, printre botoșănenii vechi, arhierii Inochentie și Chesarie stăteau în frunte, făcând slujbe frumoase la Popăuți și iscălind mai toate hârtiile orășenești de seamă, acolo în județul care numără mai multe mânăstiri, — în timp ce județul apropiat Dorohoiul are deabea o mânăstire, și aceia — exclusă dela „înzestrare", ca o fiică unică, rămasă în întristare și singurătate. Ți se umple inima de simțire religioasă când vezi, în vechile hotărnicii, pe vlădicii și protopopii Botoșanilor, în frunte Nu uit a preciza că, până mai dăunăzi, și unica mânăstire dorohoiană de azi, Goroveiul, aparținea tot ținutului Botoșani, așa că propriu vorbind, și excluzând efemera apariție a schitului Mogoșești (o creație a Holbăneștilor dela Herța), Dorohoiul este județul fără viață mânăstirească, în timp ce județul alăturat, Botoșanii, cu proprietari bogați și credincioși, nu numai că are acum trei mânăstiri în ființă, dar a avut în vechime cel puțin alte vreo șapte, dispărute în clipa de față.

De aici vine respectul ce-l observăm că se dă clerului în genere. Și date fiind unele conditii rele în care se găseau zisele mânăstiri, — preoții din oraș au fost mai bine pregătiți din punct de vedere cultural, s'au ferit de abuzuri și abateri, boierii vechi i-au susținut mai mult decât pe cei din Iași sau din alte orașe, și așa ne explicăm noi fenomenul de care vorbim.

De curând, ca inspector școlar, am avut prilejul și-l am, ca să vizitez școalele. Mă întâlnesc cu diferite acte vechi. E acelaș oraș al credinții religioase pe care-l știam din anii copilăriei mele.

In ziua de 6 Aprilie a. c., la instalarea noului protopop, păr. Alex. Dolinescu, o figură reprezentativă a acestui cler din Botoșani, s'a văzut o însuflețire cum n'am văzut niciodată, la astfel de instalări: au fost de față și s'au manifestat cu credință și devotament toți oamenii de seamă. Prefectul, primarul, președintele de tribunal, profesorii — au rostit cuvântări în stilul cel mai frumos al cazaniilor bisericești de odinioară. Cum vom explica această atitudine.

Ea are și o explicație istorică, pe care geniul lui N. Iorga a întrezărit-o demult, atunci când, făcând istoria pe scurt a Botoșanilor, l-a numit: „Un oraș **românesc**". Da, cu toate aparențele trecătoare, avem aici un centru cu adevărat **românesc, vechiu.** Și, fiind românesc în concepție, și ființa religioasă se desvăluie, cu orice prilej. Boieri, negustori, modești cetățeni, bătrâni și tineri, cu toții respectă acest trecut frumos, respectându-și preoții.

Pătrundă cineva bine lucrurile și va avea intuiția clară: e mediu românesc pentrucă e mediu credincios, întru ale religiei ortodoxe, străbune. Și pentrucă este religios, este și românesc în direcția datinilor celor mai bune ce am avut.

Nu vrem să spunem că nu vor fi aceleași fenomene și în celelalte orașe dela noi, dovadă e ceiace am scris despre Bucureștii de acum un secol în urmă; — ci am accentuat un adevăr pe care mereu îl observăm între botoșăneni și zicem: fericite sunt orașele în care se menține respectul de preoți ,ca în Botoșani!

Econ. D. FURTUNA

I. P. S. Patriarh și tineretul țării

In cuvântarea pe care I. P. S. Patriarh a adresat-o tinerilor participanți la concursurile organizate de către societatea „Tinerimea Română", I. P. S. Sa, exprimându-și mulțumirea de a vedea înconjurându-l vlăstarele cele mai alese ale țării, a găsit prilej nimerit ca, din experiența unei vieți pe care nencetat a pus-o în slujba neamului, să le dea câteva sfaturi și lumini, ce pot sta ca un adevărat îndreptar pentru fiecare dintre dânșii.

Invederând foloasele cărții și nevoia adânc resimțită ca tinerii să-și îndrepteze munca lor nu spre biurocratismul sterp, care sufocă întreaga noastră viață de stat, ci către domenii mai productive, ca industrie, meșteșugărie și comerț, Patriarhul țării și-a arătat totodată îngrijorarea față de căile greșite pe care unii dintre dânșii au apucat.

Este o grijă pe care I. P. S. Patriarh Miron a manifestat-o în chip statornic față de tineretul acestei țări, și care se vădește din cuvântările, pastoralele și nenumăratele intervenții la factorii cu răspundere în educația tineretului, făcute oridecâteori situația de părinte sufletesc al neamului, i-a dat prilejul să constate neajunsurile unei educații care nu se sprijinea pe idealul creștin, pe care îl propovăduește biserica noastră strămoșească.

Să ia aminte deci tinerii, la sfaturile și îndemnurile ce li s'au dat, căci ele numai spre binele lor sunt. Să întrebuințeze cu folos anii vârstei lor fericite, pentru a fi temeinic pregătiți, atunci când vor fi chemați la lupta cea grea a vieții

Iar dacă simt întrânșii energii cari se cer cu tot dinadinsul cheltuite, să-și îndrepteze setea lor de muncă, în spre acele minunate așezăminte ale Fundațiilor Regale, isvorâte din dragostea adâncă și curată a M. S. Regelui către poporul Său și care constituesc pentru orice tânăr, o admirabilă școală de cunoaștere a nevoilor și realităților românești.

Acolo, în munca încordată pentru ridicarea satelor noastre, fiecare își poate încerca puterile sufletești, arătându-și măsura energiei sale creatoare.

Dar cuvintele I. P. S. Patriarh constituesc în acelaș timp un îndemn și către părinții și dascălii tinerilor, ca și ei să vegheze la buna îndrumare a lor, purtând deopotrivă răspunderea formării noilor generații.

Toți acești factori, biserica, școala și familia, conlucrând în deplină armonie, cu întreg simțul de răspundere și acea largă înțelegere care se cere pentru o astfel de operă, vor putea câștiga tineretul, în vederea unei radicale schimbări în viața lui.

CONSTANTIN R. VASILESCU

Pentru o colaborare rodnică

S'a spus mereu că piatra unghiulară a edificiului social este școala. Subscrim întru totul afirmația aceasta.

Vom face însă următoarea observație. Atâta vreme cât în școala noastre secundară și în Universitate va domni o stare de spirit sprijinită pe determinismul integral și monismul mecanic sau pozitivismul radical nu ne vom putea aștepta la prea mare lucru. Orice s'ar spune, noi oamenii avem sentimentul că realitatea tangibilă nu constitue tot realul. Elementul metafizic nu va putea fi niciodată anulat.

Școala trebue să ne dea o concepție unitară despre lume. Ea trebue să conlucreze cu biserica la formarea religioasă a tineretului nostru. Se observă o mișcare religioasă în școală. Faptul acesta este foarte îmbucurător. Psihologia religioasă ne spune că religia se prinde mai temeimic și mai adânc de sufletul omului în epoca tinereții.

Ne trebue o colaborare cât mai rodnică între Școală și Biserică. Azi, trebue să predomine concepția spiritualistă în materie de educație integrală. Cât privește școala, ea trebue să sufere o reformă pedagogică, care să atingă însăși tehnica învățământului. Dar și Biserica trebue să desvolte o activitate puternică, organizată și cuceritoare de suflete.

Catehetul să fie o adevărată personalitate religioasă. El trebue să vegheze până și la detaliile educației religioase a elevilor săi. Școala să devie un cămin de viață religioasă. Capelele sunt instrumentul indispensabil pentru o adevărată educație religioasă și morală a tinerilor școlari. Ne trebue, în școala românească, o atmosferă sau o ambianță care să hrănească simțul religios și viața creștină. Altfel, mare lucru nu se va putea face. Ideia religioasă să fie cu adevărat inspiratoare și norma conduitei.

Ne trebue o **colaborare mireneasă** intru atingerea acestui prea frumos și nobil scop. Se cuvine ca ceilalți colegi mireni să ne dea o mână de ajutor. Trebue să fim convinși că a lovi în ideia sau convingerile religioase ale adolescentului este a-i pricinui una din cele mai mari nenorociri. Credem că a sosit clipa unei rodnice colaborări între Școală și Biserică. Lucrul acesta este azi, cu atât mai ușor de înfăptuit, cu cât am scăpat de nourii negri ai politicii desastroase, care se abătuseră pe cerul școalei și în biserică.

Să fim convinși că pe umerii preoților și ai membrilor corpului didactic de toate gradele apasă grave și unice răspunderi în latura educației morale a tineretului.

Pr. prof. A. ANGHELESCU-Brăila

VIAȚA RELIGIOASĂ

Aspecte, fapte, constatări

CATRE O EDUCATIE SFRIOS INDRUMATA

Biserica a făcut atente în repetate rânduri forurile răspunzătoare din stat, în sarcina cărora cădea creșterea și formarea tineretului, asupra necesității de a nu se limita numai la instrucția școlară în vederea asimilării de cât mai multe cunoștințe, ci de a altoi această instrucție pe o sănătoasă educație morală și națională, în spiritul tradițiilor noastre strămușe,care au înfrățit în mod firesc cartea cu altarul și apărarea gliei cu apărarea credinței.

Curentele vremii însă au avut răsunet mai puternic în unele constiințî decât chemările Bisericii strămoșești. Și ne-am luat să experimentăm tot felul de programe, sisteme educative și metode de culturalizare de import.

Imprejurările vremii din urmă ne-au rechemat la realitățile noastre sufletești. Temeinic ne-am luat să îndreptăm astăzi greșelile trecutului. Grijă deosebită s'a îndreptat către însemnata problemă a creșterii tineretului.

Insemnăm în această privință cu deosebită prețuire spiritul în care distinsul Vlădică Nicolae Colan, actualul ministru al educației naționale, înțelege să îndrumeze activitatea școalelor noastre.

„Fiecare lecție — spune P. S. Sa în circulara trimisă zilele trecute directorilor de școli secundare — să urmărească cu stăruință și scopul educativ.

Nu există lecție din care să nu putem desprinde pentru elevii noștri un îndreptar pentru viața și pentru judecarea sănătoasă a lucrurilor și fenomenelor sociale; la fiecare materie se pot înfățișa scolarilor pilde de muncă stăruitoare și se pot da învățături prețioase pentru viața ce-i așteaptă, arătându-le nevoia și obligația, firească pentru fiecare om, de a cinsti pe deaproapele său și de a respecta normele vieții de Stat, care nu îngăduie să ne facem noi înșine judecători al semenilor noștri.

Activitatea școalei să aibă ca țintă educația națională așezată pe temelia moralei creștine, propovăduită de biserica noastră strămoșească. Dacă vom reuși a sădi în sufletul, în inima și în gândul școlarilor noștri, idealul creștin reprezentat prin pilda Mântuitorului nostru Iisus Hristos, putem fi siguri că tineretul nostru nu va mai fi expus la rătăcirile zilelor de astăzi, ci va urma calea de muncă jertfelnică pe care a urmat-o neamul nostru în înviforatul său trecut. Pentru aceasta trebue însă ca profesorul de religie să fie ajutat în munca sa de către toți colegii săi. Nu vom reuși să realizăm educația morală și creștinească dacă la celelalte materii li se prezintă elevilor drept adevăruri științifice, acele teorii și ipoteze ce sunt în contrazicere cu învățăturile Bisericii noastre, și care în realitate sunt numai încercări de a explica fenomene și taine ale naturii, de pe care știința nu a reușit până acum să rupă vălul ce le ascunde simțurilor și înțelegerii omului.

Pentru ca educația moral-creștină să poată fi realizată, profesorii trebue să fie ei înșiși pildă în împlinirea datorințelor creștinești, cercetând Biserica, mărturisindu-se și împărtășindu-se după normele legii noastre strămoșești. Elevii trebue conduși la biserică în fiecare Duminecă sau sărbătoare, fiind însoțiți nu numai de profesorul de religie, ci și de alți câțiva profesori. Directorul școalei va desemna, pe rând pe cei 2-3 profesori care urmează să în sărbătoarea respectivă să însoțească pe elevi la slujba bisericească. Insoțirea elevilor la biserică va fi o datorie dela care nicium profesor nu se poate sustrage".

IN LUPTA CU SECTELE

„Sectele sunt o mare primejdie atât pentru Biserica noastră română ortodoxă, cât și — și mai ales — pentru națiunea românească.

Sunt primejdie mai întâi, pentru că cei mai mulți dintre sectanți sunt străini de neamul nostru și fac parte din trupul unor popoare care ne sunt dușmane, și al doilea, pentru că aceea dintre frații noștri români, cari cad în mrejile lor, se înstrăinează nu numai de credința strămoșească, ci și de idealul și imperativele noastre naționale.

Oricine dar și pe orice cale lucrează la zăgăzuirea acțiunii de prozelitism a sectanților și la întărirea credinței ortodoxe în sufletul celor slabi în credință și expuși să vadă pradă momelii sectanților, face un neprețuit serviciu și Bisericii și Națiunii Române".

Cu aceste cuvinte prefațează P. S. arhiereu Irineu Mihălcescu, vicarul Patriarhiei, cartea I-a din seria pornită de păr. Toma Drăgulescu, misionar al eparhiei Hușilor, pentru „explicarea Sfintei Scripturi dogmatico-sectologic". Această primă carte, apărută într'un format popular, tratează în cele 122 pag. „Despre Sfânta Tradiție cu întrebările tuturor sectelor și răspunsul creștinului ortodox", expunând pe bază de citate din Sf. Scriptură învățătura ortodoxă, și arătând apoi rând pe rând diferitele afirmațiuni rătăcite ale sectanților și răspunsul pe care trebue să-l dea creștinul ortodox pe baza Sf. Scripturi.

Despre valoarea acestei interesante lucrări, P. S. arhiereu Irineu se exprimă astfel, în aceeași prefață:

„Ca excelent cunoscător atât al Sfintei Scripturi și al tâlcuirii ei ortodoxe, cât și al învățăturilor rătăcite ale sectanților și al metodei de răspândire a otravei sectante prin viu grai și prin scris, păr. Toma Drăgulescu oferă un bogat material pentru combaterea rătăcirilor de tot felul. Și acest material nu se referă numai la Sfânta Tradițiune, cum arată titlul cărțuliei, ci și la alte chestiuni și în deosebi la Sfânta Scriptură, ceeace îi mărește valoarea și o face indispensabilă oricărui preot și tuturor credincioșilor cu știință de carte și cu dragoste pentru credința strămoșească și națiunea noastră românească".

Vestim bucuroși apariția acestei bune arme care poate fi întrebuințată cu folos în lupta ce se duce împotriva rătăcirilor sectante.

DIVERSE

Potrivit prevederilor legii de funcționare a Casei clerului și personalului bisericesc, timbrul de 5% asupra prețului cărților didactice pentru învățământul religios primar și secundar, care în trecut se încasa de Casa corpului didactic, se încasează, începând dela data promulgării acestei legi — 15 Martie 1938 — de către Casa clerului.

*

P. C. Protosinghel Ioil Babaca, licențiat în teologie, econom al Casei Arhierești din Chișinău, a fost numit ecrarh al mănăstirilor din Arhiepiscopia Chișinăului.

STELIAN JINGOIU

APOSTOLUL

Din Faptele Sfinților Apostoli, cap. 9 v. 32—42.

In vremea aceea trecând Petru pe la toți, a venit și la Sfinții ce locuiau în Lida și a aflat acolo pe un om anume Enea, care era slăbănog, zăcând în pat de 8 ani. Și Petru i-a zis lui: Enea, te vindecă Iisus Hristos. Scoală-te și strângeți patul.

Și s'a sculat și l-au văzut toți cei ce locuiau în Lida și în Saron, cari s'au și întors la Domnul.

Iar în Iope era o ucenită anume Tavita, care tâlcuindu-se se zice Căprioară. Aceasta era plină de fapte bune și de milosteniile ce făcea. Și în zilele acelea, îmbolnăvindu-se ea a murit și scăldând-o au pus-o în camera de sus.

Și aproape fiind Lida de Iope, ucenicii auzind că Petru este acolo, au trimis doi bărbați la el, rugându-l să nu pregete a veni până la ei. Și sculându-se Petru, a mers cu ei, pe care, dacă a venit, l-au dus în camera de sus și au stat înaintea lui toate văduvele plângând și arătând cămășile și hainele câte făcea, fiind cu ele, Căprioara.

Și scoțând Petru pe toți afară, îngenunchind, s'a rugat și întorcându-se către trup, a zis: Tavita, scoală! Iar ea și-a deschis ochii și văzând pe Petru, a șezut. Și dându-i mâna, a ridicat -o și chemând pe sfinți și pe văduve, le-a dat-o vie.

Și s'a auzit aceasta prin toată Iope și mulți au crezut în Domnul.

Biserica, națiunea și statul

Les eglises en face de leur tache actuelle

Rapport de la conference d'Oxford. 1937
(Paris, Editions Je sers, 297 p.)

de M. TATARAM

Pentru cine își închipue că Biserica creștină nu oferă soluții destul de eficace pentru salvarea lumii din vârtejul anarhiei politice, economice și morale, sau pentru cine nu vede în creștinism o religie de o actualitate veșnică, trecerea în revistă a acestei cărți, publicația a II-a a conferinței ecumenice ținută la Oxford în 1937, va fi prilej de o verificare, în bine, a convingerilor false și influențate de vântul ucigător al veacului acestuia.

Expunând metoda de lucru a conferinței, prezentându-ne rapoartele diferitelor secțiuni (5), arătându-ne într'un apendice numărul și numele confesiunilor participante (40), reproducând mesajul conferinței către întreaga lume creștină și indicând rezoluțiile relative la creștinii din Rusia, Etiopia și către „Biserica evanghelică din Germania", care n'a participat, cartea este o oglindă fidelă a ceeace a fost acest congres care a avut de studiat central subiectul: *Biserica, națiunea și statul*.

Intrucât cartea oferă un material extrem de bogat și foarte actual, ne vom mulțumi mai mult a-l trece în revistă și rezuma, foarte sumar, sperând că lucrarea va fi cercetată de orice teolog, în întregime. Discuțiunea soluțiilor propuse o vom relua, poate, altădată.

Trecând peste darea de seamă asupra conferinței, unde se arată sensul, concepțiunea și pregătirea ei, ca și peste discursurile foarte importante, dela deschidere, program de lucru, etc., (pg. 1-53), vom trece la primul raport al primei secțiuni:

1) ***Biserica și națiunea.***

Luându-se ca dat sigur tendința lumii de a se fixa în limite strict naționaliste — în ciuda universalității — se studiază schimbarea de raporturi între biserică și stat, datoriile creștinilor în comunitățile naționale, poziția bisericii față de problema raselor, etc. găsindu-se că: „Legăturile sângelui, solului, tradiției, culturii și scopului comun, cari constituesc o nație, sunt nesfârșit de puternice. Ele sunt date de Dumnezeu care creează viața individuală în și prin viața unei națiuni particulare și ca atare, fie Biserica, fie creștinii, vor avea în vedere că fidelitatea și serviciul lor sunt datorate în primul rând națiunei în sânul căreia Dumnezeu i-a așezat" (pg. 111). Totuși „orice formă de egoism național, care conduce la opresiunea minorităților și la desconsiderarea altor națiuni, este un act de rebeliune contra lui Dumnezeu Creatorul și stăpânul tuturor popoarelor" (pg 112). In ceeace privește problema raselor, nedefinită nici în știință, se afirmă că: „o biserică ce se lasă inspirată în principiile sale de acțiune, prin deosebiri de rasă, reneagă Evanghelia pe care are sarcina de a o vesti". (pg 113). „Pentru a-și îndeplini totuși misiunea sa, Biserica ia loc în comunitatea națională unde trăesc oamenii neînțelegându-se prin aceasta că se subordonează lumescului, ci că își îndeplinește efectiv misiunea sa". (pg. 117). Observații foarte juste în care ortodoxia română se integrează foarte bine și foarte canonic.

2) Trecând la a doua problemă și mai vast tratată, *Biserica și statul*, care la rându-i se subdivide în multe părți, vom avea de remarcat că Biserica își dă seama de dezagregarea atât de accentuată a lumei, invită, mai ales, după război, într'o parte, cât și de reconstruirile totalitare de altă parte, de descreștinizarea societății, de deprecierea sau exagerarea autorității statului.

In fața acestor situații de dezorganizare sau totalitare, Biserica se găsește, nu în fața unei persecuții (rar aceasta), ci în fața unei mulțimi care se dezinteresează de ea într'un spirit de indiferență sau de ostilitate. Atitudinea Bisericii față de stat este redusă azi la chestiunea funcției atribuită statului în ordinea universală voită de Dumnezeu, atitudine care dictează Bisericii să lupte pentru libertatea individuală, să sădească respectul de credință și spirit de dreptate în interior și să se intereseze de educație. Peste orice considerente, spune raportul, trebue să respectăm statul fiindcă sunt câteodată situații, când „autoritatea și forma juridică a statului rămân, într'o lume decăzută, singurele garanții a ordinei sociale în întregime". (pg. 134). Statul la rândul lui, trebue să lase liberă educația morală și religioasă a Bisericii creștine, ea fiind singura în stare să dea garanția unei biserici universale — singura piedică în calea războiului. „Biserica n'are nici a critica forma de stat și nici de a-i pune parte fără altă justificare decât aceea isvorâtă din comandamentele unui Dumnezeu bun și iubitor" (pg. 145).

Bisericile trebuesc a îndemna membrii lor de orice profesiune, bărbați și femei, de a colabora cu statul în ținta sarcinilor pozitive cari servesc interesele tuturora. (pg. 147).

3) Trecând la raportul secțiunii a III-a privind *Biserica, națiunea și statul în raportul lor cu ordinea economică*, foarte interesant pentru creștinism, avem de remarcat că poate pentru prima dată asistăm la o atât de precisă sinteză a poziținei creștinismului față de problema economică. Trecând în revistă diferitele sisteme economice, mai toate străine de duhul Evangheliei, Biserica respinge teoriile utopice și materialismul și, în genere, orice sistem ce tinde la nesocotirea demnității individului făcut să fie liber și să caute spre cer. Raportul observă că adevăratei concepții de viață creștină i se opun: creșterea plăcerilor (pg. 170), inegalitățile (pg. 171), puterea economică fără responsabilitate corespondentă (pg. 172), lumea frustrată sensului vocației creștine (pg. 173), etc. Și atunci Biserica ce recomandă?

1) Restrângerea posibilităților de acumulare de averi în așa fel încât schela valorilor sociale să nu fie clădită pe frică și invidie, insolență și servitute, cari arată inegalitatea bogăției. (pg. 181).

2) Toți să fie lăsați (tineri și bătrâni, din orice clase) să-și cultive liberi darurile, nu dirijați de cine știe ce scopuri meschine.

3) Asistență pentru cei inapți unei activități productive. (pg. 181), etc.

In fine, spiritul evanghelic să domnească în ordinea economică. Să se iubească unii pe alții și toți pe Dumnezeu.

E atât de vast capitolul acesta și atât de bine tratat că nu știm ce să spicuim din el!

4) Altă secțiune a tratat *problema educației în statul actual*. Problema e de o importanță covârșitoare. Educația, pentru Biserică, este cheia împărăției lui Dumnezeu pe pământ—Biserica universală. Laicizarea vieții moderne, dezagregarea socială, tendința tineretului spre politic, restrângerea libertății, monopolizarea statului, iată tot atâtea piedici contra educației pe care Biserica cu greu o mai poate face. (pag. 209—215). Peste orice, Biserica trebue să ducă însă lumina lui Hristos. Fie în mediu creștin, fie în mediu necreștin.

5) Altă secțiune, a V-a, s'a ocupat cu studiul: *Biserica universală și lumea națiunilor*. Situația actuală se caracterizează printr'o stare de tensiune generală isvorită, fie din accentuarea naționalismului, fie din spiritul păcii ultimului război, fie din cauza diferitelor axe politice. „Acelora cari luptă pentru a realiza înfrățirea umană într'o lume unde naționalismul pare să facă acest ideal, singurul ireal, Biserica oferă nu un ideal, ci un fapt: unitatea oamenilor pe care îi leagă nu aspirațiile lor, ci iubirea de Dumnezeu". (pg. 237). Această unitate nu se poate transforma în realitate decât atunci când orice lege națională sau internațională se va fonda pe o etică comună — isvodită numai din creștinism. Față de *problema războiului* se spune: războiul este demonstrarea particulară a puterii păcatului în lume și o insultă adusă dreptății lui Dumnezeu, oricare ar fi justificarea lui. (pg. 246).

Biserica are la îndemână : educația, misionarismul și rugăciunea pentru a cere pace și fiilor nației în care trăește și chiar și dușmanilor acelei națiî. Ca mijloace practice imediate, propune : respingerea barierei rasei, (pg. 251), ajutorul mutual între biserici, libertatea religioasă (pg. 252), educația economică (pag. 253), dezarmarea, organizarea ecumenică (pg. 254).

Cât de reale și practice sunt soluțiile propuse de acest congres ecumenic, cum își spune. Câtă adâncă siguranță poartă în sine creștinismul cercetat și aplicat! Vor ține domnii veacului acestuia seamă de soluțiile creștine? Se vor lăsa stăpâniți de această soluție de convețuire armonioasă a lumii adusă din cer? Nu știm, sau să așteptăm. Deocamdată lumina a fost și este în lume, dar lumea nu a cunoscut-o pre ea. Incă mai este până să ieșim din haos. Incă suntem departe de adevăr!